

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelennek minden nap.

Előfizetési ár:

egész évre 20 frt., félévre 10 frt. negyedévre 5 frt.

Belgatási díj: 6 hasábos petit-sor 5 kr., bélyegdíj minden beigtatásért 30 kr.

A „nyilt-tör“-ben 4-hasábos petit-sor 20 kr.

Előfizetési feltételek

FÜGGETLEN LAPOK

című politikai napilapra:

Egész évre	20 ft.	— kr.
Félévre	10	—
Negyedévre	5	—
Egy hónapra	1	70

A „Füg. Lapok“ kiadó-hivatala, 3 korona-utca 18. szám.

Pest, június 3.

Az 1848-ik III. t. cz. és XX. t. cz. oly ellenmondásokat tartalmaz a magyar királynak apostoli jogait illetően, hogy egyszerre azok mindkettője fön nem állhat, egymást megsemmisíti.

A XX. t. cz. tökéletes valláseggyenlőséget, s ezen egyenlőség viszonyosságát állítja fel.

A III. t. cz. 6. § ellenben határozza, hogy ő felsége minden polgári, e gyházi, stb. tárgyakban a végrehajtó hatalmat, kizárólag csak a felelős magyar miniszter által fogja gyakorolni. A 7-ik §-ban pedig rendel, hogy a püspökök, prépostok, apátok kinevezése, mindig a miniszter ellenjegyzése mellett a fejedelmet illeti.

A XX. t. cz. az autonómia, s a magyar király apostoli jogainak praecisiozására utal; a III. t. cz. a kath. egyházat a kormány kezébe játsza, a király apostoli jogait az ellenjegyző miniszter vetőszere joga által paraly-sálja.

Hol itt az egysúly? Az tény, hogy felséges királyunk az egyház körüli legfőbb patronatusi jogairól mind ekkorig le nem mondott.

Nem mondott le sem formaszertül, sem pedig gyakorlatilag.

Sőt az 1867-diki koronázási eskü, melynek értelmében „Isten egyházait, egyházi... mind-n rendü lakosait jogaikban, törvényeikben“ megtartani ígerte, szorosabbra füzte közte és a kath. egyház közötti apostoli jogkapcsolatot.

Hogy azonban király ő felsége ezen koronázási esküvel is érintett apostoli jogait az új alkotmány és a valláseggyenlőség sérelme nélkül gyakorolhassa, de más részt, hogy a kath. egyház is, az állam irányában változott állását tulajdon érdekei szerént rendez-

hesse, szükség, hogy a fejedelem patronusi jogai szabályoztassanak.

Vagy is pontosan, az államviszonyoknak megfelelő alapon ki kell jelölni a harárvonalat, melyen belül az apostoli király tulajdon személyét illető patronusi jogok mozognak, a mely jogok azonban nem a politikai vagy a polgári, vagy a katonai uralkodó jogai, tehát nem oly jogok, melyek végrehajtási, vagy gyakorlata a felelős kormánynek alkotmányos s az 1848 diki III. t. cz. által meghatározott földadatokkal.

Jelentse ki ő felsége, hogy az egyház körüli legmagasabb patronusi jogait, melyek nem a fejedelemség fogalmából származnak, s annak nem tartozó részei, hanem egyenesen a legfelsőbb egyházi hatalomtól, csupán és kizárólag a fejedelem uralkodói személye számára nyertettek — hogy mondom ezen apostoli jogokat, ezután is saját magas személye számára fenntartni akarja.

Ezen apostoli jogok, az egyházi, iskolai és egyház vagyoniérdekekre kiterjeszkedtek. És miután mindezen nagy kiterjedési befolyás gyakorlata, csak az illető adminisztratív hatóságok kezei által érvényesíthetők, szükség, hogy az új viszonyok folytán ezen politikai közegyek helyett, competens egyházi, vagy ha ugy tetszik felekezeti testületek szerveztessék, mely a királynak quasi kormánytanácsa lenne in ecclesiasticis.

Ezen kath. egyházi és világi tagokból alakuló egyházi bizottmány, melynek élén az ország primása, vagy valamelyik érsek, vagy ezek híján ő felsége által kinevezetendő püspök állana, ő felségének nevében kezelné az egyház javait, alapítványait, vezetné a kath. iskolák kormányzatát, fölügyelne azok igazgatására, s a kath. egyház jogait érdekeit képviselné az állammal, vagy kormányhatalommal szemközt.

Ezen változást nem az egyház erőszakolja. Az egyház arra csak kényszerítetik és sodortatik a miniszteri kormányrendszer által.

Mind a fejedelem, mind a cultusminiszter helyzete ma, a rendezetlen egyházi viszonyok között visszás.

Ez lön motívum a miniszter ő excájának primás ő hercezségéhez az autonómia initiálását jelző és sürgető

levelére is. „A XX. t. cz. alapján a kath. egyház jogosan követelheti, hogy önkormányzatára nézve, iskoláit és alapítványait illetően;... az autonómianak azon mértékével ruháztassék fel, melyet az ország protestans egyházai birnak s élveznek.“

De az autonómia szükségkép föltételezi az 1848. III. és XX. t. czikknek olyszerű módosítását, hogy az egyház, a kormányhatalom irányában a jogegyenlőség törvényes reudjének megfelelőleg, a káposz ugyanazon arányában leszen lekötvé, vagy szabad, a mint lekötvé vagy szabad a protestans egyház is!

Hasonlatot maga a miniszter ur is a protestans autonómiától vett.

Igen, de hát a felelős kormány kiejtse gondja és felelősége alól azon nagy politikai és erkölcsi érdeket, melyet a felekezetek kapcsolatában bir.

A felelős kormány, mint az állam legfőbb felügyelői jogának képviselője, ezután is hivatala lesz, az egyes hífelekezetek és egyházak jogait, egymás és az állam irányában megvédeni, az oktatásügyben az államérdekeit képviselni, s felügyelni, hogy az alkotmánytörvények a felekezeti autonómia által nem korlátoztassanak, s az alkotmány, cultura, szabadság a felekezeti fejlődések következtében kárt ne szenvedjenek.

Pest, június 3.

A korszakot képező átalakulásokat maga az élet készíti elő, s midőn annak ideje ránk jő, nincs lehetőség, hogy feltartóztassuk folyamatát, nem is tehetünk egyebet, mint hogy a szemünk előtt mindnyájunk láttára történő fejleményt mi voltát felsimerjük, hogy mi által se lepettessünk meg.

Az adórendszer döntő természetét a nemzeti tevékenység ismerheti mindenk. Addiglan, míg lehetőség volt az európai államoknak egymás közt ipari és kereskedelmi izoláltságot fenntartani, urai lehettek az adórendszernek is.

A mint a szabál verseny elve a népek meggyöződésében érvényre emelkedett, s a kormányok a kényszerű körülményeknek meghódoltak, megváltozott a viszony egészen. Ez oly f-jlemények folyamatát indította meg napjainkban, melyek következeit ma még csak sejteni lehet.

Megváltozott a viszony egyszerűen azért, mert a vámszabályok hatálya az

adórendszerre ment által. A vámok azelőtt keltettek s élesztettek ipart, vagy meggyilkoltak.

Most ugyanaz teszi az adórendszer. Vegyük például bármely tárgyat az adónak. A földet, a szeszt, a cukrot, a dohányt stb.

Austria a'pesi tartományainak, sőt Bécsnek magának gabnatára, mint tulajuk, Magyarország. Elég volt, hogy az éveken át tartó magas agió csekély számra leszálljon, már a bajor buza Ausztriában mindenütt nyereményesen versenyezett a magyar búzával.

Képzeljünk a gazdag aldunai tartományokban csekély földadót és több cultura mellett, mi annak kíséretében jár, elegendő közlekedési eszközöket, magas földadót mellett nem fogna-e saját földünkön a versenyben megverni bennünket az aldunai gabna?

Kell ezt a szeszgyártásra nézve magyarázgatnunk? behozatott a szeszadó s a szeszgyárak % része eltűnt. Itt ugyan az országban benn a nagyban gyártás nyomta el a kis főzést, de nem ugyanaz történik e szabad verseny mellett a külön államok közt?

Ott a vasipar. Még szó sem volt eddig a felszabadult versenyről, csak tetemesen alászállítottat a vám s megszünt prohibítív természetű birni, s a birodalom vasgyárainak aránytalanul nagy része vagy tönkre ment, vagy sorvadásban sinlik.

A mily rohamos sebességgel halad előre a szabad kereskedés eszméje, igen hamar azon pontnál fogunk állni, hol a termelés lehetőségét a természeti előnyök mellett jobbadán az adórendszer fogja eldönteni.

Most is az adó már uralkodik a nemzeti tevékenység minden ágain, s az minél inkább haladunk előre, annál inkább döntendő el a köztevékenység irányát, azaz annak magassága más államokhoz mérve mindinkább éreztetni fogja pusztító hatásait.

S mit fog akkor tenni az állam, ha adó rendszerének sulya a köztevékenységre ver láncokat, és ha magát az életet támadja meg?

Készen kell tehát arra lennünk, hogy az adórendszer nem benső szükségseink egyedüli szempontjából, de az általános kereskedelmi s más államok ipar viszonyainak tekintetéből intézzük el, mert az élet keres és talán mindig mentő rést.

Az ipar solidaritás mi voltából fog

következni az adó solidaritása, azaz egyik állam nem mehet magasabban adóteleivel, mint a másik állam azon iparern állásával megfér, mert házson nélkül tenné semmivé saját iparát annyira emelt adóttal, mely a versenyt a szomszéd állammal semmivé tenné. Ebből természetesen következik, hogy ha Éjszak-Németországban 5%, „-jét fizeti a gazda a föld tisztajövedelmének, Ausztriában nem maradhat csak fallaciák s ma még abnormis viszonyok rovására 30% az adótétel a föld tisztajövedelménél.

Hogy némi sejtelmi képet formáljunk magunk a fejlemények hatásairól, nem kell egyéb, csak hogy vissza emlékezzünk az elzarkozottság és izolaltság állapotára 20 év előtt s azt napjainkban állapottal hasonlítsuk össze, látjuk a solidaris európai működés óriás előhaladását s kérdjük magunkat: hova jutunk ez után következő 20 év alatt még szükségkép?

A szabad verseny és fejlődő közlekedési viszonyok mindinkább természetesen sulyegyet hoznak a termelésbe külön államokban, de okozói leendenek egyszerűsáim, hogy abnormis viszonyok külön államokban fenn nem állhatnak többé.

Mint fennebb említők 30% és 5% adótétel egy tárgyon nem állhat fen.

20—25% tőke és 3—4% tőke az iparnál szinte nem tarthatja fenn magát, az az ha egyik állam gondoskodik róla, hogy iparosainak olcsó tőkéje legyen, a másik nem hagyhatja az övét az uszora kezében, mert tönkre kell menniök.

Ha egyik államban a vaspálya ár-szabályzata mázsa s mérföldre lemege az anyag szállításoknál 1/2 kr. a másikban nem tarthatja magát 1. kron, mert lehetlenné teszi a termelést.

Szóval minél inkább behálóztatik pályákkal Európa, s minél inkább felszabadul a termelés korlátlanága a szabad verseny által, annál inkább hatnak az adóviszonyok a termelés eredményeire s az aránytalanságok lehetlenné válnak.

Mindezek a közel jövő fejleményeinek során állanak előttünk. De ma már szoknunk kell a szabad verseny parancsolta számításokhoz, mert csak azon vehetjük észre magunkat, hogy természetes piaczainkról kiszorítunk, s inkább fulladhatunk saját zsirunkban, mint hajdan az izolált állapotban.

A FÜGGETLEN LAPOK

TÁRCZAJA.

Vázlatok az örmény nemzet s annak erdélyi ágáról.

(Avéd Jakabtól.)

A Királyhagyon túl a magyarok és székelyek között s velek békés egyetértésben lakik egy kis nép, töredéke egy hajdan virágzó nagy nemzetnek; egy ifjú, idegen nép, mely alig egy pár száz évvel hozsuzott meg az épen akkor lakosában megfogott Erdély bérézei közt, s mely letelepedése első pillanatától ábrándos hajlammal vonzólt mind a magyarhoz, részt vevén annak bánatában ugy, mint örményben, — tán azon barátságos viszony emlékének fogva, melyel a két nemzet ösei a székely és örmény ösök hajdanta mint szomszéd nemzetek egymás irányában viseltettek E számra kis, de tettei s érzelmeire nézve Erdély egyik nemesebb nemzetiségét az örmény népet kívántuk bemutatni és vele megismertetni a t. olvasót, megismertetni az okokkal, melyek ösei hazájának elhagyására s idegen helyen, idegen népek közötti letelepedésre készítettek; megismertetni jellemével, eredeti szokásaival és némileg irodalmával is, mert ezek képezik azon mértéket, melylyei valamely nemzet művelődését megálthatni.

Az erdélyi örmények Ázsiába, az emberinem bölcsőjében fekvő Arménia: Ani fővárosából királyi vérből, illetőleg a legelőkelőbb családokból származnak. Saját nyelvükön ha ik oknak nevezik magukat, mivel mondájuk szerint — miként azt a nép jelenleg beszél — Jáfet dedunokájának, Thorgomnak Haig nevű fia a babyloni nyelvezavar után bujdosni indulván, sok fáradság

után a szt. irásilag is nevezetes Ararath hegye aljához ért, hol egy kristálytisza vízi patak mellett gyönyörű tündérvölgyet látot szunyadozni. Ezt ő elragadván feleségül vevé s a hegy aljában neje int-ére letelepedett; ezen házasságból származnak a haikok vagy is örmények. Ezen utóbbi nevezetet — armenus — az egykorú írók állítására szerint Haig batodik fiától, Áramtól nyerték, a mi tehát ellenkezik Strábonak azon állításával, hogy az arganauta hadjárat alkalmával ide letelepedett Armenosnak, Jáson egyik bajtársának volnának utódai az örmények.

Haiggal tehát el vott utltve a fa, csak nőni, gyarapodni és terjeszkednie kellett; csakugyan a kis család Arménianak élte, gyarapító ege alatt, életdús terein mindig több és több tagot számlálva, nagyobb tért foglalva el és töltve be idővel már nagy, a háborubnavitéz, a békében csendes, munkás és szövettségben hű nemzetté fejlődött ki, mely Haig fiának Áramnak — ki Ábrahám és Nínus kortársa volt — és utódainak a Haik-családból származott öt következő királynak koránáya alatt minden káros idegen befolyástól függetlenül intézte el ügyeit, míg Arak ki a híres Semiramist szépségével elvarázsolta, az asszirusok elleni hadban elesvén utódai, a következő 25 helytartó, azoknak hűbéresei levének. Ekor a szenvedések és csapások, melyeket ez idő alatt tltörnek kellett, kivetkötztettek az örményeket egyenes jellemükből, s a tettetés gyáva fegyverrel öltöztették fel; lassan-lassan vitészségök is hanyatlani látszott, de I. Digran v. Tigranes alatt a már hanyatlásban levő nemzet jeles fejedelme által mintegy új erő nyerve, ismét a tettek mezéjére lépett és létét jó időre biztosítá, s habár I. Digran utódainak legnagyobb része alatt már ismét idegen fennhatóság alá került, még sem hiányoznak egyes korszakai, hol magát többé-kevésbé függetleníteni képessé lett s nem csekély munkás-

ságot fejtett ki hazájának felvirágoztatására.

Ekkor következett be megtérítése is. A kereszténységgel a felvilágosodás szelleme III. Tiridates alatt lépte át Örményország határait; a tudomány és művészet hó pártolásban részesült; fellángolt a kialvásnak in dult hazaszeretet az örmények kebelében, mely vissza állítá régi egyenes jellemüket, minek következtében nem alattomos utakon iparkodtak sorsukon segíteni, hanem tömegesen tödultak jeles fejedelmök zászlaja alá, kivivandók szabadságukat, vagy a már kivívott megtartandók. Ez nem tettsett a szomszéd pogány és nem pogány népeknek, kik szokva voltak főuri hatalmak gyakorolni Örményország felett, s épen ezért folytonos beütéseikkel zaklatták azt, s habár III. Tigranes utódai alatt sikerült neki néha felsőbb segíet nyerni Örményhonban felett, de ez nem sokáig tartott sőt akár hányszor lettek ennek alárendeltjei.

Az Erdélyben letelepltt örmények inkább vallási mint politikai kivándoroltak; inkább saját eredeti szertartásaikkal egybekötött Per. valláshoz hi ragaszkodtak — bár politikai okok sem hiányoznak — vitte őket arra, hogy a kereskedői hajlamuknak annyira megfelelő Arménia — a szt. földet, mely a világ teremtetésekor a négy folyó által határolt s Isten által az első emberpárnak adott paradicsom egy részét képezte; hol Noénak az emberiség második atyjának bárkája megakadt az emberiséget kiirtással fenyegető vízözön után (s e dolgokra az örmény igen büszke) — odahagyják s idegen helyeken, idegen népek között szerezzenek maguknak új hazát.

Az örmények megtérítését Gregorius Illuminator eszközlé a negyedik században, ki a keresztényeket előbb iszonyuan üldözö III. Tiridates örmény királyt megkeresztelvé, vele az egész népet bevezette az egyház ke-

belébe, mely eseménytel Örményország legküzdelmesebb korszaka veszi kezdetét. Ugyan is, mint már említettük, a keresztény felvilágosodás szelleme a pogány népektől függetlenség kivívására ösztönöz az örmény nemzetet, erőt és bátorságot nyerve a bit igéből s bizalomra öbrevde derék fejedelme iránt számszor erővel küzdött annak zászlaja alatt, melyet a sassanidák — perza fejedelmi család — főuraságának megdöntése jutalmazott meg. Ámde hol nem rontották le a gyenge, tehetségtelen uralkodók az előbbi jelesberekinek mitvét? III. Tiridates az volt az örménynek, mi Mátyás az igazságos, a magyarnak s mig emezt egy Ulászló, azt egy Tigranes követte, ki látván gyengeségét lemondott trónjáról azok számára, kikől előde nagy vér árán szerezte vissza trónját, s kik az időközben Heraclius császár kezébe került részét Örményhonnak attól szintén elvevén egész Örményország urává lőnek s iszonyuan kezdtek üldözni a keresztényeket, felhasználván a kizsákos minden, perza észszel kigondolható nemét azok kiirtására; de nem sokáig gyakorolhatták magukat az emberölésnek: még a 19-ik században is fenálló nemes mesterségében, mert már 632 dik évben az arab kalifák kiűzték a perzsákat Örményhonból, mely az ezen alkalommal az arabok és byzanti császárok között kiűztit vérengző harcok alatt iszonyu pusztítások színhelye lett.

A vöregzésnek nem akart vége lenni; ekkor az örmények végelkeseredettségökben fegyvert ragadtak s a Pakratida család egyik tagja I. v. Nagy Aschod által vezéreltetve, leverik az egymást amugy is elgyentgett két ellenfélt s kivitták nemcsak szabadságukat, de a szomszédnépek fölötti furalmat is.

I. Aschod kormánya alatt tekintélyes birodalomná lett Örményország s miként egy óriás kúzdott sokáig a barbár csoportok

millióival; de kit a külső ellenség, a külső erő legyőzni nem tudott, megdönté azt a belső sejtében ragadó fereg, a testvér háboru. Aschod utódai egymással viszátkodásba merülvén, annyira elgyengíték az ország erejét, hogy az nem volt képes a törököknek és byzanti császároknak egy idejleg intezett rohamait visszaverni, sőt midőn a ravaszágairól nevezetes görög császárok egyike Constantius Cocih örmény királyt béke ürtgye alatt magához csalván, elfogatta, nem bírták az örmények legszebb városuknak, a királyi Aniak a görögök általi bevételét megakadályozni; így dőlt meg az óriás és porrá lett. A forgószél felkapta hamvait és szétszorta a világ egyik végétől a másikig. A megdönt hatalom szétszort hamváinak egy részét képezik az erdélyi örmények is.

Szegény Örményország! nem hiában volt egykor a paradicsom egy része, de siettek is a szomszéd mahomedán és nem mahomedán nemzetek bejuthatni oda. Nem sokára egyik nemzet a másikat verte le annak virágzó terein, így a görögöket a törökök, ezeket az arabok, ezeket ismét a perzsák, kik után a georgiaiak emelkedtek fel. Így versenyeztek az egykori paradicsom birtokáért a különféle nemzetek, mely események alatt külön Mahomed hívei közül nagy számmal viltészkéért csakugyan elfutottak nem ugyan a földi, de hitők szerint az igazi, a menny paradicsomba. Bár melyik emelkedett uralomra ezen nemzetek közül; azonban a kereszténységet kezdte üldözni, ugy, hogy azoknak, kik vallásukat elhagyni nem akarták, menekülnök kellett; mit még inkább elősegíttek a törökökkel egyesült tátarok, kik betörvén Arméniaa azt pusztasággá változtatták!

Egész évre... Beiktatás... 5 kr., bélyeg... 4-hal

Előfizetők

FÜGGŐ

Egész évre... Félévre... Negyedévre... Egy hónapra

N. V.

Azon idő... tartott kati... iratára, prin... zett válasz... mékben igaz... gosult törek... pont egyházi... helyes, s az... egyedül lehe... nyugtató és...

A mi ke... volt réánk... csóvála, a s... ma legyőz... mény, melyr... sugárít.

Az 1848... egy tekintél... autonómia a... nem azon ré... „mumu”-sa... gyöngé kedé... Mindenes... be az autonó... A merész... mek nm. f... rekvéseit... gedett, s ré... tavaszi sugár... E válto... té, s nem tar... masan kieme... kat, melyek... leg fölmerült... között találh... Az volt tö... kezletnek is... két szélsősé... a megoldás k... excessum... ctum lépett a...

Az 1848... egy tekintél... autonómia a... nem azon ré... „mumu”-sa... gyöngé kedé... Mindenes... be az autonó... A merész... mek nm. f... rekvéseit... gedett, s ré... tavaszi sugár... E válto... té, s nem tar... masan kieme... kat, melyek... leg fölmerült... között találh... Az volt tö... kezletnek is... két szélsősé... a megoldás k... excessum... ctum lépett a...

E válto... té, s nem tar... masan kieme... kat, melyek... leg fölmerült... között találh... Az volt tö... kezletnek is... két szélsősé... a megoldás k... excessum... ctum lépett a...

A FÜGG... T... Vázlatok a... annak... (A...

A menekü... szigetét a genu... az előbb oda m... dolguk, folyam... tést, mit meg... utat maguknak... miában egyes... lomokat és hel... mely általuk E... kereskedő váro... gitották, De itt... kében, mert a... Krimiat megtá... verték őket az... nuaiak elvonva... lenek lettek a... de az elvonulás... ség által leko... néhány családn... és Oláhország... leti egyházhö... egy része odat... dély és Moldva... le, honnan I... nekik adván E... kiváltságokban... délybe, hol vár... szerszind mege... gyűlésre köve... városokká eme... folytán az őrm... jogu polgárai le... Így nyert... mény nemzetn...

Egy bolgár lap azt írja, hogy a Bajram... napra, ugyanakkor, midőn a mehadán... hívek a mecsetekben össze voltak gyűlve, az... Osná folyó melletti Lovcsa város lakói fö... lázadtak s puskáikkal megtámadták a törö... köket. A harc oly kemény volt, hogy a város... utcaim vértócsák állottak. Az említett lap... szerint pár száz emberrel vészett el. Ruszt... esküből e hírre azonnal katonaság küldetett... Lovcsába és törökök nem fogják késni a re... pressaliakkal.

Lengyelország. Néhány nappal ezelőtt... tudósítások érkeztek a lapokhoz Gumbinnen... ból, melyek szerint a galícia határszélen... Oroszország felé fekvő kerületekben állítólag... lengyel fölkélt és a patok alakultak... volna. Jóllehet e tudósítás alapján a lublini... kormányzóknak a városi helytartóhoz intézett... egy állítólagos tudósítása szolgált mindamel... lett is igen bátorosan alakban volt fogal... mazva, a tényeket látszólagos és kétségek... gyantát tüntette fel s hozzá tette, hogy hite... les tudósítások meg hiányoznak. Dacára en... nek, az osztrák kormány nem mulasztotta... el a tényállás felől a dolog színhelyén azon... tal terjedelmes és tüzetes vizsgálatot rendelni... el. E vizsgálatok eredménye azon meggyőző... des, hogy a Gumbinnenből eredt táviratok ál... tal terjesztett hír semmi tényleges alappal... sem bír.

A felkelő csapatok alakulásának az... emigránsok rendkívüli szaporodásának, oly... családok bántalmazásának, melyek a leg... utóbbi felkelésben nem vettek részt Galicziá... ban különösen az Oroszország felé fekvő ha... tárterületekben semmi nyoma sem fedezhető... fel. Semmi olyas sem történt, mi csak leg... távolabbról is alkalmat szolgáltatott ily... hírek keletkezésére. Nem hiányoznak azon... ban bizonyos körülmények, melyek azon ö... kénytelen gyantát igazolják, hogy ez esetben... nem pusztán csak hírlapi kacsával, nem is... valamely ártatlan költőt bírel, hanem elő... kiszámított öntudatosan bizonyos célra... irányzott misztificatióval van dolgunk.

Azon mód fölött, a hogyan az ily hírek... keletkeznek, egy előtünk fekvő tudósítás... következőleg nyilatkozik. Különösen a leg... többi felkelés óta nem ritka dolog, hogy az... orosz közegek a határszéleken bliarmozó... híreket hoznak forgalomba galicizai állapo... tok felől, melyekre aztán nyomban szigorubb... elővigyázati rendszabályok a határszéli ne... gyekben s szigorubb eljárás a Galicziából ér... kező utazók irányában következnek, oly in... tézkedések, melyek az illető alsóbb orosz... közegeknek nagyon inyre látszanak lenni.

Közelebbi a városi osztrák konszol fel... lépése következtében utasítások menesztettek... a határszéli hatóságokhoz, a Galicziából ér... kező utazók bántalmazó fogadtatása miatt... Ezen utasítást az orosz határszéli közegek... igen kedvetlenül figdák, valószínű tehát... azon feltevés, hogy ama nagy zajjal a vi...

lágba dobott hírlapi tudósítás valamely al... söbb rendű orosz határszéli hivatalnok részé... ről elkövetett szándékos mystificatio oly cze... ből, hogy ezen ürügy alatt lehetséges legyen... megint visszatérni a szigorubb rendszabályok... alkalmazására a Galicziából érkező utazók... irányában.

Dunafejedelemségek. Azon bizott... mány, melyet a román senatus az előterjesz... tetni követelt diplomatikai levelezés megvizs... gálásába választott, a miniszteriumnak hatá... rozott elleneiből áll, kik az illető vita alkalm... ával nagyon befűtöttek a kormánynak. Hogy az első kamara egészen más fából van... faragva, mint a többnyire Bratiano teremt... ményéből összeállított képviselőkamara, az... a m. hó 16-án tartott viharos gyűlésből lát... szott, melyben Bratianoval a legkésőbb... szemrehányásokat kellett halgatnia, melyben... az elnöktől rendre utasítottot s Jenesco in... ditványára „miserint a miniszterium föl kell... szólitan terjeszse a kifizölddel az ország... beligazgatására vonatkozólag vezetett levele... zés a senatus elé” 29 szavazattal 4 ellenében... keresztül ment.

Az utolsó bukaresti miniszterválságról... mely mint tudva van, arra szorított, hogy... Golesco István külügyminiszter és miniszter... elnök öcsésének Golesco Miklós tábornoknak... engedte át helyét, Bratiano a belügy tárczá... ját a pénzügyével, Arion az igazságügyét a... belügyével cserélte föl és hogy a moldvai... Dokan igazságügyminiszterre neveztetett ki... mig Hadrian és Donici a hadügy és köz... munka tárczáját megtartották, érdekes részle... teket olvasunk. Oroszország, mondja a tudó... sító, a moldva zavarok és zsidóüldözések ke... letkezésekor a román kormány pártjára lépett... s úgy mutatta magát, mintha a bakui üldözésekről szóló híreket valóban csak... osztrák ügynökök koholmányainak tekintene... melyek arra valók, hogy a bécsi kabinetnek... támogatlan 16000 mérő 72 fns 2.10 és 1100... mérő 67-72 fns hibás 1.92 krjával lett... fizetve. Barz kellemes; kukorica nyugodt.

Boroszló, máj. 29. (Gyapju.) Tavalyi... gyapjuj illetőleg csaknem egészen megszünt... az üzlet és a vásári vetők érteke előtt alig... lesz jelentékenyebb. Ellenben újra nézve... folyvást nagy az élékség; miután a nagyobb... kereskedők már nagy mérvben elláták ma... gukat, most a tartományi tözrek kezdenek... tetemes részt venni a forgalomban, s mind... dent öszevesszenek, a tavalyi áron vagy... magasabban. Mindamelllett a jövő vásár iránt... még eltérők a vélemények és csak abban... egyeznek meg, hogy a finom és nagyon finom... el fogja érni a tavalyi áratok s magasabba... kat is, míg a közép és csekélyebb minőségű... valószínűleg valamivel olcsóbb lesz.

Szeged, május 30. A lefolyt napokban... a gabonakereskedésben folytonosan hanyatló... árak mellett igen csekély volt a forgalom...

állását is compromittálták, el kellene távo... lani. Bismarck gróf nem titkolta el, hogy ő... ha ezen elégtétel nem nyújtatik, a szerződési... hatalmaknak intervencióját Ausztria követé... léseinek javára jogosnak tartja és semmi... esetre sem lehetetlenek, és hogy Vilmos... király azt tanácsolta Károly fejedelemnek, mi... szerint egy új miniszterium választása által... kikerülje azon mély megaláztatás, melylyel... őt a hatalmaknak collectiválése fenyegetti... Oroszország megkeresett, hogy Porosz... szágnak ezen törekvéseiből csatlakozzék... Bismarck gróf nyilatkozata folytán Gortsakoff... herceg megváltoztatta taktikáját és Go... lesco Istvánnal megszüntette a viszonyt. A... dolog a két béttel ezelőtt előadott cabinetvál... tozasi komédiához jutott, ezzel megelőzték... a külhatalmak reclamatiót, de az orosz ál... lamkancellár által támogatott pártnak lelke... Bratiano a kormányban maradt, s azzal Gort... sakoff herceg az ő cselejaira uézve megelé... gszik.

Gazdaság és üzlet.

Pest, jun. 2. Gabnaüzleti tudósi... tás. Az üzlet hangulata ma némileg szilárd... dult, mult heti árak szerint senki sem akart... eladni, sőt a terménytulajdonosok magasabb... árakat kívántak; de a vetők tartózkodók... voltak, így hát a forgalom nagyon is korlá... tott maradt. Egészben bubából mintegy... 10,000 mérő adatot el változatlan árak szer... rint, melyek is következőleg lettek fizetve... tiszai 85 fns rozsvetgyütéses vámmászánkint... 5 ft készített, 85 fns vmk. 5.10 kr., 86... fns hibás vmk. 5.25 havi fiz., 87 fns vmk... 5.50 hf., pestmegyei 85 fns vmk. 5.15; szerb... buza transito súly nélkül 4.50 kron adatot... el vámmászánkint.

Rozsot ma kerestek 15-20 král job... ban fizetve, ellett 12,000 mérő 78-80 és... 79-80 fns 3 ft 5 kr., 3.10-25 kr. kf.; árpa... változatlan 16000 mérő 72 fns 2.10 és 1100... mérő 67-72 fns hibás 1.92 krjával lett... fizetve. Barz kellemes; kukorica nyugodt.

Boroszló, máj. 29. (Gyapju.) Tavalyi... gyapjuj illetőleg csaknem egészen megszünt... az üzlet és a vásári vetők érteke előtt alig... lesz jelentékenyebb. Ellenben újra nézve... folyvást nagy az élékség; miután a nagyobb... kereskedők már nagy mérvben elláták ma... gukat, most a tartományi tözrek kezdenek... tetemes részt venni a forgalomban, s mind... dent öszevesszenek, a tavalyi áron vagy... magasabban. Mindamelllett a jövő vásár iránt... még eltérők a vélemények és csak abban... egyeznek meg, hogy a finom és nagyon finom... el fogja érni a tavalyi áratok s magasabba... kat is, míg a közép és csekélyebb minőségű... valószínűleg valamivel olcsóbb lesz.

Szeged, május 30. A lefolyt napokban... a gabonakereskedésben folytonosan hanyatló... árak mellett igen csekély volt a forgalom...

vevő csak ritkán akad, míg az eladók zive... sen szabadulnának készleteiktől, továbbá ár... hanyatlástól tartva. Heti vásárainkra jelen... leg nagyobb a behozatal, minthogy azon kü... lönös szokása van népünknek, miszerint ne... dedesen olyankor hozza terményeit piacra... midőn az árak hanyatlanak, és ezáltal az al... kalmass időszeret terményeinek értékesítésére... elmulasztja. Eladatott körülbelül 9000 mérő... gabona és pedig 1000 mérő buza 86,189... fntos 4 forint 70 krjával. 600 mérő buza... 86-89, fntos 4 frt 80 krjával, 6000 mérő... kukorica 2 frtjával. A kereskedelmi- és... iparbank részvények árfolyama 20-22 frt... felpénz. — A gőzhajótársulati részvények... árfolyama 24-28 frt felpénz. A részvények... igen keresettek.

A szegedi Lloyd-társulat bejegyzett ga... bona árai. Buza bántái 87-89 fnt 5 ft... 19-20 kr. tiszai 86-89, fnt 5 ft. Kész ku... korica 2 ft, 2 ft 40 kr. Tavaszi átadásra:... Arpa 69-70 fnt 1 ft 80 és 1 ft 90 kr. Rozs... 68-80 fnt 3 ft. Készros 80-82 fnt 3 ft... 20 és 3 ft 30 kr. Zab 44-46 fnt 1 ft 10 és... 1 ft 20 kr. Szalonna 100 fnt 33-34 ft. Dizi... nózair 100 fnt 37-38 ft.

(K. E.) Losonc, máj. 28. ki hetivásár... eladatott: 700 kila 86-81 fntos tiszta buza... 5 ft 20-4 ft. 186 kila 80-76 fntos kétsze... res 4 ft — 3 ft 20 kr. Tavaszi átadásra:... Arpa 69-70 fnt 1 ft 80 és 1 ft 90 kr. Rozs... 68-80 fnt 3 ft. Készros 80-82 fnt 3 ft... 20 és 3 ft 30 kr. Zab 44-46 fnt 1 ft 10 és... 1 ft 20 kr. Szalonna 100 fnt 33-34 ft. Dizi... nózair 100 fnt 37-38 ft.

A déli vasúti társaság kormánytól... nyert utasítás folytán intézkedést tett, hogy... a szent-péter-fünci vonalon rögtön munkába... vétessék azon munkák, melyeknek kivitele... legőbb idő igényel: ilyen; három alagut, a... nagy külleberdi bevágásban két aknaúak... és a típ alagut elkészítése, továbbá Karst... on kiüvedő bevágás s a malberni alagut... északi részén a vízfolyás levezetése.

Az államvaspályatársulat, egyet... emben Ferdinand császár északi vaspályá... val és a dél-északi-német egybekötő vaspá... lyával leszállított tarifát szerkesztett. Drezda... és Lipsee közt egy részről s délkeleti s az... újszényi vonal és a Fera. császár északi... pálya állomásai között más részről.

A Lloyd-gőzhajózási társulat... Trieste és Fiume között meg fogja kettőzteni... a járatokat s Fiume számára a Levante felé... ugyanazon tarifát életbe léptetni, mely Tri... est szármáza állított fel.

A Trausylvánia átalános kölesö... nös biztosító bank alapszabályai helyben... hagyást nyertek. Ismételve vádolták a köz...

gazdasági miniszteriumot, hogy a kölesönös... biztosító intézeteknek nem igen nagy barátja... És a „Transylvánia” csakugyan az első a... kölesönöségben alapuló intézet, mely a mi... niszterium fennállása óta alakul. Reméljük... hogy most a tervezett többi kölesönös bizto... sító egyletek iránt gyorsan haladni fog a tár... gyalás. A tervezőknek pedig ajánljuk a... „Transylvánia” alapszabályainak tanulmá... nyozását, mely alapszabályok szakférnak... állítása szerint csakugyan mintaszertek.

LEGUJABB.

Bécs, jun. 2. Az urakháza bizottsága az... alsóláznak az előterjesztett uszortörvényről... eldőrt határozatait elfogadta. Továbbá elfo... gadta csekély változtatásokkal az ügyvédek... és szabályozását. Az alsólábi bizottsága el... határozta, hogy az angol hajózási szerződés... elfogadásra ajánltassék.

A „W. Abendpost” berni táviratában ol... vassuk: A tervszerű irányzatos hírek ellen...ében erősíti a szövetség, hogy a császári kö... vettség a lengyeleknek galicizai utlevele... ket sem nem adott, sem nem látmozta... azokat.

Páris, jun. 1. Egy a lapokban közzétett... nyilatkozat megahuzdoitja azon híreket, hogy... a déli vaspálya társaság (Lombardiára) jun... 10-25-keig 125 millió kölesönt fog Roth... schöldnél kibocsátani.

Rozen, máj. 31. A császár két rögtön... zött beszédet tartott. A megye főnökéhez... mondott első beszéd constataja az iparosok... és mezőgazdákunk áit szenvedéseit, s azon... reményt fejezi ki, hogy azok véget értek; a... második, a bibornokokhoz intézett beszéde mon... dja: Ne válaszszuk el soha az Isten szeretetét... a hazaszeretettől. Rendkívüli lelkesültég... uralkodik.

Washington, máj. 30. (Tengeralatti... távirat.) Grant elfogadta elnökjelölté kitüz... tését a chicagói conventio részéről. — John... son Shoffieldet nevezte ki hadi államtitkárrá... a senatus megerősítette.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: ZOVÁNYI J. MIHÁLY.

T Ö Z S D E.

Table with multiple columns: Pesti ár- és értéktáza, Magyar értékpapírok árkele, Bécsi börze, Részvények, Elsőbbségi kötvények. Includes various market data and exchange rates.

H I R D E T É S E K.

Advertisement for the Danube Steamship Company. Text: 'Az első cs. kir. szabad. dunagőzhajózási társaság. Alulirt igazgatóság tisztelettel jelenti, hogy a helyigözösök vasárnap folyó évi május hó 24-től fogva Pest, Császárfürdő és O-Buda között óránként hétköznapokon reggeli 6 órától esti 8 óráig, vasárnap és ünnepnapokon reggeli 6 órától esti 9 óráig fognak közlekedni.' Includes a small illustration of a steamship.

Pest 1868. Gyorssajtóműve az Első magyar egyesületi könyvnyomdának (Böcher, Harsányi, Nagy) 3 koronára-utca 18. szám alatt.